

פ"א א"מ פ"ב מהלכות
גניבה הלכה ט' ופ"ב
מהלכות שמיטה הל' ג'
וע"ש בכ"מ:

א) פסחים סג. חולין כט:
ו.ו. קמא. וזכית ל.ג.
ב) חולין טו. וז"ל ר"ש בן
לקיש. ג) ר"ל ד' (לעיל
ע.ג.) טו. או ליתא בפי"א.
ד) אכל כול משלם שער
עמד דין וז"ל חייב אמה
לימן ויכול להוריש לבניו.
ה) העמק מחליטין גרסאות,
ז) אפי' לא עמד דין וא"כ
סוגיא דהכא איירי בלא
עמד דין. העמק מחליטין
גרסאות. ח) וע"פ י"ד
מוכח דפטור מקרבן
שטעה. העמק מחליטין
גרסאות. ט) שקודם שבגרה
לאחר העמדה דין היתה
שלו ממדת קנסא ומשכנה
היא שלה ע"י קנס.
העמק מחליטין י) שער
ממה כשהיא נערה. העמק
מחליטין.

מוסף רש"י

אינה לשחיטה אלא
לבסוף. אין השחיטה
קריה שחיטה אלא כשמה
(חולין כט:).

ללא אכלי בשרא דטורא. לא דקדמתי טעמו של דבר: ומאי
שנא סיפא. כיון דרישא אפי' לא עמד דין (קאמר רחמנא) דחמשה
בקר ואפי' חמשה חלאי בקר סיפא כשמת אציו ואחר כך טבח
ומכר למה לא ישלם לאחיו את חלקם: וטבח. כולו משמע: ש"מ.

מדקמתי ממתניתין השוחט חולין בעורה
חייב: אינה לשחיטה אלא לבסוף.
הלך כל כמה טבח דמריה קא
טבח ובגמר שחיטה הוא דמיתמר
בהנהא: כגון ששחט מיטע סימנין
בחוף וגמרו בפנים. או"י השלימן לרוב
דבגמר טביחה הוא דליתמר ועד
השתא דמריה קא טבח: אינה
לשחיטה. אין שחיטה נקראת אלא
לבסוף. ונפקא מינה לענין המשב
בנדשים חוף למקום או חוף לזמן
או משב שלל לשמן אינה מחשבה
אלא"כ משב בסוף שחיטה: מתחילה
ועד סוף. וכל כמה דחייב היא
מחשבה: חולין שנשחטו בעורה.
פלוגתא היא במסקת קדושין (דף
נח.) אי דאורייתא היא אי דרבנן:
דאי

דלא אכלי בשרא דטורא ואלא מאי שנא
רישא ומאי שנא סיפא א"ל רישא קרינא
ביה ומבחו כולו באיסורא סיפא לא קרינא
ביה ומבחו כולו באיסורא: השוחט ונמצאת
טריפה וכו': א"ל רב חביבי מחזינא לרב
אשי ש"מ אינה לשחיטה אלא לבסוף דאי
ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף כיון דשחט
בה פורתא אסרה איך לא דמריה קא טבח
א"ל רב הונא בריה דרבא כי קא מחייב
אדהוא פורתא א"ל רב אשי לא תידחי
ומבחו כולו בעיני ולכא אלא קשיא א"ל
הכי אמר רב גמרא משמיה דרבא כגון
ששחט מקצת סימנין בחוף וגמרו בפנים
איכא דמתני לה אהא א"ר שמעון משום
דרכי לוי סבא אינה לשחיטה אלא לבסוף
ור' יוחנן אמר ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף א"ל רב חביבי מחזינא לרב
אשי לימא קסבר רבי יוחנן חולין שנשחטו בעורה לא דאורייתא
דאי

דלא אכלי בשרא דטורא. שרו נתענית היה: סיפא א"ל
קרינא ביה ומבחו בולו באיסורא. משמע אכל כול מחייב אע"ג
ללא עמד דין ואפי' ארבעה וחמשה הוה מחייב אי לאו דבעינן
וטבחו כולו באיסורא ורישא נמי קתני חייב בארבעה וחמשה אע"ג
דאיירי בלא עמד דין כמו בסיפא
דאין חילוק בין רישא לסיפא אלא
דברישה טבח ואח"כ מת אציו ובסיפא
מת אציו ואח"כ טבח ולמאי דס"ל
מעיקרא לרב נתמן ולא חמשה חלאי
בקר לא מוקי כשעמד דין אלא
משום דלא ליהוי ה' חלאי בקר אם
כן משמע כל הסוגיא דאדם מוריש
קנס לבניו והקשה ריב"ז דריש
נערה שנשפתתה (בבבב דף מ: זט)
אמרינן כי קאמרינן ממונא הוי
להורישו לבניו בשאר קנסות והתם
הוי פ"י משום שעמד דין אכל לא
עמד דין משמע כולה שמעמא דלא
מזי להוריש י"ל דרבא ורב נתמן
דהכא לית להו סוגיא דהתם דס"ל
דיכול להוריש בשאר קנסות אע"ג
שלא עמד דין דהיינו דקנס של אונס
ופימיו אין יכול להוריש בשום ענין
דקדמתי במתני' דהתם היינו משום
דאותו דבר שהקנס יוצא ממנו דהיינו
הבת אין יכול להורישו לבניו כדאמרינן

התם אותם לבניכם ולא בנתיכם לבניכם אכל ממון דהכא שהכפל ד' וה' יוצאין ממנו דהיינו בהמה הוא מוריש לבניו לפיכך זה הקנס
מוריש לבניו ועוד נראה לר"י דרבא ורב נתמן דהכא לא פליגי אסוגיא דרבה ואביי דפרק נערה (סו). דמייירי הכא כולה מתניתין
כשעמד דין ואמרו ליה חייב אתה לימן לו דכה"ג אדם מוריש לבניו קנס כיון דל"ל חייב אתה לימן לו ולא שייך השתא למפרך
ארישא פילוג דדידיה בטבח ומכר בחיי אציו בין עמד דין ללא עמד דניחא ליה לנתני כולה בעמד דין דתו לא הוי קנס דלפי"א
בסיפא מת אציו ואח"כ טבח דפטור משום דבעינן וטבחו כולו באיסורא וליכא וחדוש זה אינו יכול להשמיענו אלא במת אציו ואח"כ
טבח ומכר אכל מעיקרא דסבירא ליה חמשה בקר אמר רחמנא ולא חמשה חלאי בקר והיינו טעמא דמפטור בסיפא פריך שפיר דליפלוג
ולתני דדידיה במה דברים אמורים כשעמד דין ואחר לו לא תן לו אכל לא עמד דין פירוש שלא אמר לו לא תן לו אלא חייב אתה
לימן לו וטבח ומכר ואח"כ מת אציו פטור מטעם ולא ה' חלאי בקר (דהיינו טעמא דסיפא דסיפא נמי מייירי בלא עמד דין בחיי
אציו שלא אמר לו לא תן לו אלא חייב אתה לו אם כן בהנס נקט בסיפא מת אציו ואחר כך טבח דבזה הענין אפי' טבח ואחר כך
מת נמי וקלם נראה דוחק פירוש זה דמתחר דמועלת העמדה דין דחייב אתה לימן לו לענין שחשבו כאלו זה שיכול להוריש לבניו
אם כן גם לענין זה תועיל שחשבו כאלו נחייב לבניו ה' בקר שלמים שמכח האב הוא מתחייב לשלם לאחיו ולא ממנה ור"י הלך
מפרש דכלל קנס מוריש לבניו (והיהא דפרק נערה (סו) לענין קרבן שבועה איירי כמו שמוכח מחילת הסוגיא דלענין קרבן שבועה
שאל אבי לרבה ועל זה השיבו כי קאמינא ממון הוי לרבי שמעון להתחייב עליו קרבן שבועה להורישו לבניו שאם מת ותצוהו אחר
מימת אביהם קנס שהיה חייב לבניו והעמידך דין ונתחייבת לו דין וכפר ונשבע ואחר כך הודה הואיל ואגלאי מילתא דבשעת
נפול ליד היורשים כבר היה ממון אכל אביהם שהרי כבר עמד עליו דין ונתחייב לו ולא היה יכול להודות ולהפטר מהן אם כן
לגבי ידיהו אין עקרו קנס וה"ל דומיא דפקדון דקרא ומתחייב עליה קרבן שבועה אכל אם לא עמד דין אע"פ שהורש יורשו מכל
מקום אין דומיא דפקדון ולא מחייב בטענתו קרבן שבועה אפי' העמידוהו דין ונתחייב להו דין ואחר כך עמה כשתצוהו כפר ונשבע
והודה שהרי עיקרו קנס והא דלמך במר הכי דליטריך קרא וכיחש לעמדה דין ובגרה ואחר כך מתה דהתם כי קא יריח מינה
קא יריח (מכל מקום אין דומיא דפקדון אע"פ ש"י ירושה בל ליד האב עכשיו הואיל ותחילתו קנס לגבי ידיה ודידיה (אפי' מתה אחר
שבגרה עיקרו קנס מיקרי לגבי האב ולא מתחייב קרבן שבועה ואם תאמר בפרק אלו נערוות (סו דף נח: ושם ד"ה יט) דקדמי יש גבר בקצר
ופקע אב או אין גבר ולא פקע אב ואמאי פקע אב כשיש גבר בקצר נהי דאין לו מכחו יהיה לו מכח ירושה שירש את בנו כיון דקנס
נמי בר ירושה הוא יש לומר דהתם אין יכול לזכות מכחה שהנת לא היתה ראוי לזכות בו מעולם) ואם תאמר וכי בעי מעיקרא יש
גבר בקצר ודבנה הוי היאך יכול להיות של צנה הלא אינה יכולה להורשה דקאמר בצעיה בתרייתא יש גבר בקצר ופקע אב יש
לומר דבעי קמייתא הויא בצושת ופגם דהוי ממונא ומורשת שפיר לבנה אע"ג דבזשת ופגם איתקש לקנס דנתן בפרק נערה (סו דף
מא: לא הספיקה לעמוד דין עד שמת האב הרי הן של עלמה משמע דבזשת ופגם נמי קאי מדקמתי הרי הן לזון רצים היינו דוקא
לענין גביית האב איתקוש לקנס דכתיב ונתן האבם השוכב עמה לבני הנערה חמשים וגו' ודרשין הגאון שכיבה נ' מכלל דאיכא
בזשת ופגם ואי דריש תחת אשר עינה מכלל דאיכא בזשת ופגם אכל הכא נהי דמפטור המאנס מן הקנס לפי שאין יכולה להוריש שלא
זכתה בו מבזשת ופגם דהוי ממונא לא מפטור: ד"א ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף בבי שחיבה פורתא בו'. ממאי דמייז רחמנא
חולין בעורה ואשחוטין חוף לא מזי למפרך אי ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף מני שחיטה פורתא אקרה ואיך מתחך עפר בעלמא
הוא אע"ג דליכא למימר דמחייב אההוא פורתא כמו שאפרש בסמוך דכיון דאין שם פסול אחר אלא דשחוטין חוף לבדו איכא למימר
דבהכי חייב רחמנא אכל כשיש פסול אחר עמו או יש לפטור אפילו למ"ד ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף כיון דבסוף שחיטה הוי כמתחך עפר
בעלמא: ב"י קבחיב אההוא פורתא מחייב. מימה כיון דסוף השחיטה פוסלת אין לו להתחייב אפורתא קמא אפילו למ"ד ישנה לשחיטה
מתחילה ועד סוף כדמשמע בפ"ב דחולין (דף טו: טז:) דפרך מההיא דאירע בה פסול בשחיטה בין קודם פסולה בין לאחר פסולה אין
מטמאה בגדים בהזאתה קודם פסולה מטמאה בגדים לאחר פסולה אין מטמאה בגדים ואי אמרת ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף
ניפלוג נמי בשחיטה ומשני נתקלקלה בשחיטה קאמרת כיון דנתקלקלה בשחיטה לבסוף איגלאי מילתא למפרע דמעיקרא לאו שחיטה
היא כלל ואותו קלקול מפ' ר"ת דלאו דוקא נתקלקלה בגוף השחיטה כגון נוחר ומעקר אלא אפי' נתקלקלה ע"י מלאכה שעשה בעת
שחיטה דומיא דאירע בה פסול בהזאתה דמייירי בפסול מלאכה דאי לאו הכי אכתי תקשה לו ניפלוג נמי בשחיטה בפסול מלאכה
אלמא משמע התם דאפי' למ"ד ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף כשארע פסול באמצע אין מחילת השחיטה שחיטה וי"ל דהכא נמי
ה"מ לאקשו ליה אלא בלאו הכי מסלק ליה שפיר: ל"מא קסבר רבי יוחנן חולין שנשחטו בעורה לא דאורייתא. ותקשה דידיה

פא א ב ג ד מ"י פ"כ
מהל' עדות על יו:
פ"ח ה מ"י פ"י מהל'
עדות הלכה ד קטנ
לאין ריד טור ש"ע ח"מ
ס"י ל' ספ"ק ח:

מוסף רש"י

עד זומם. העיד ציטן
והסב בשמי' על עדות
ו' וט' והדרי' כו. למפרע
הוא נפסל. כל עדות
שהעד מניטן ואלין
פסולין. שרי משהעד
עדות זו הוא רשע (שם).
מכאן ולהבא. משום
(שם). חידוש הוא.
נפסלין שנים בשביל שנים
שלושים עמנו הייחס.
דמאי חויה דקממא דמאי
סמוך להי. אלא גי' ניהו
הכחשי הוא. הלך אין לך
בו אלא משעת מידע
ואין. משעת שהחם (שם).

דאי ס"ד דאורייתא שכי שחיש בה כו'. משמע דאי היה מדרבנן
חשיב דמרה שפיר ומתוך כך היה נראה לדקדק דתקרובת
ע"ז אסורה בהנחה לדאורייתא מדקאמר לעיל ור"מ שוחט לע"ז אמאי
מחייב כיון דשחט פורתא אסרה אידך
הוא חשיב שפיר דמרה ומיהו יש
לדחות דתקרובת ע"ז * לפי' לא אסורה
בהנחה אלא מדרבנן חשיב ליה שפיר
לאו ידידה כיון דלאסרו חכמים בכל
הנאות לאפילו קידש בו אין האשה
מקודשת כנתנן בתוספתא דקדושין
(פ"ד) המקדש ציין נסך (ובע"ז)
בערות לנזבים כו' אע"פ שקדש
בדמיהן אינה מקודשת אבל חולין
בעורה אי הו' דרבנן וקידש בו את
האשה מקודשת לך חשיב דמריה
דבסוף להיש מקדש (קדושין דף נח).
קמי' גבי חולין שנשחטו בעורה רבי
שמעון אומר מקודשת ופריך אלמא
קסבר רבי שמעון חולין שנשחטו
בעורה לכו לדאורייתא כו' ומיהו אסור
אכילה דהויא ודאי דאורייתא יש
לדקדק משמעין לעיל דפטרי רבנן
שוחט לע"ז משום שחיטה שאין ראיה
ואי אסור אכילה לא הויא אלא
מדרבנן לא היה נחשב ככך שחיטה
שאינה ראיה כמו מעשה דשבת
למאן דלאר דרבנן וא"ל דאי אסור
באכילה לדאורייתא היינו על כרחך
משום דהוקשו למת מהאי טעמא נמי
מיאסר בהנחה כמת וי"ל כיון דחשיב
ויאכלו זבחי ממתי לאכילה איתקוש
ולא להנחה: **רבא אמר מכאן**
והבא הוא נפסל. תימה [דכריש]
חוקת הבתים (ב"ב דף נא. ושם) אמר
זה אומר של אבותי (ב) זה אומר של

דאי ס"ד דאורייתא. היכי מתוך רבי יוחנן למתני' הא פורתא קא
מסרה לה: כי קא מסייב. בתשלומין: אהבא פורתא. מחייב דכי
היכי דהו' שחיטה לענין חולין בעורה בתחילתה הו' נמי טביחה לענין
תשלומין: וגמרו פנינים. דאיכא וטבחי' כולו קודם שנאסרה בהנחה:
מתני' משלמין לו אה הכל. ובגמ' א
מוקי לה כשהומו תמלה על הטביחה:
והאחרונים משלמים ג'. לשור. ובגון
שהומו אחרונים תמילה דאי עדי
גבייה הומו תמילה בטלה לה עדות
טביחה דלמא בערי בטלה מכרוהו לו
וכי מיתומי אמאי משלמי: **בטלה**
עדות שניה. והוא משלם כפל משום
רשעוים והן פטורין לאין עדים
משלמין ממון עד שיומו שתיקו: **בטלה**
כל העדות. והוא פטור והן פטורין.
ואפי' חזרו והומו אחרונים אחרי כן
אין משלמין שהרי בטלה מכרוהו לו
והוכחו דמיון ללא גנג לא טבח
והכי לא מחייבו אלא אעמנו הייחס
שקטרו גופה של עדות. וכ"ש אם
הומו שנים הראשונים תמילה שעדות
שניה בטלה אלא שבזמן שלא הומו
אלא אחד בטלו שמייה אכל כשהומו
שניה לא בטלה עדות ראשונה אלא
משלמין כפל: **גב' למפרע נפסל.**
העיד ציטן והחם על עדות זו באייר
כל העדוים שהעיד ציטנים פסולות
דמשעה שהעיד עדות זו נפסל: **מכאן**
ולבא. משום: אל תשע. ידך רשע:
פסידא

א) פנהדין כו. ב) שמו
כא. ג) ולקמן עג.
ד) ומכות ג. ה) ודי'ם
ו) כוונתם לישב דלא
למא ההוא דמ"ה איירי
דלעודי פוך כדי דיבור.
העמק מחלופי גרסאות.
ז) דדוקא גבי הומו אמרינן
מכאן ולהבא דמירוש ולא גבי
המשה. העמק מחלופי.
ח) גרסאות, ח) משעת העדות
עד הומו כמובנים והו'
ספק פסולין. העמק מהניל.
ט) גי' ח"ס וכו' הוא בתוס'
פרק ח"ה.

תורה אור השלם

1. לא תשא שמע שווא
אל תישת ידך עם רשע
לדיח' עד תוקם:
שמות כג א

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה רבא וכו' וכו'
אומר של אבותי ואכלתיה
שני חזקה חיה אומר של
אבותי ואכלתיה שני
חזקה היל' אימי ספדי:

גליון הש"ס

תוס' ר"ה דאי וכו' אפי'
לא אסורה בהנאה אלא
פריבטן. עיין חולין דף קטו
ע"ה מדי' חלה ממרמי:

אבותי היא אייתי סהדי דאבהמיה היא ואכלה שני חזקה אומר רב נחמן חוקי אכילתא כזדי אכילתא
ואוקי ארעא בנותק אבהמיה אומר ליה רבא והא עדות מוכחשת היא והשתא אמאי הו' מוכחשת הא רבא אית ליה הכא מכאן ולהבא
הוא נפסל ואית לן למימר לדידה אכילה דאיתכחשו איתכחשו ולא איתכחשו מידי דהו' אשנים מעידים אומנו שגנג וטבח
והומו אטביחה דלרבא דאמר מכאן ולהבא הוא נפסל אע"ג דתוך כדי דיבור כדכיוור (דמי כיון דמההיא שעתא דקא מתומי הוא דפסלי
אטביחה דקמיתומוס איתומוס אגניבה דלא איתומוס לא איתומוס כדמוכח לקמן ולהאי טעמא דמפרש משום חידוש ניהא (א) אכל טעמא דהו'
משום פסידא דלקוחות קשה לאין נראה דנקט לקוחות דוקא מדלא קאמר איכא צינייהו כל עדות שאין לענין לקוחות וי"ל דלמאי
דמתלק התם צין אומנו עדות אחרת ניהא דכיון דהוחזקו משקרים על אותה קרקע חו' לא מהימני ענה אכל הכל אע"פ שהוחזקו
משקרים על הטביחה לא הוחזקו משקרים על הגניבה דלא חשיב ליה כמותה עדות: **אין** יך בו אלא משעת חידושו ואיך. אין
להקשות מנה ליה דמהימני המזימין לפוסלן ניהא לאין לך לרביי אלא חידושו ועשייתם לו כאשר זמם אכל אין נפסלין דודאי כיון דמשלמין
מזון והנהגים כ"ש נפסלין ללא המניניהו רחמנא למחלף אכל קשה דלרב חסדא דאמר בנותק הבתים (ב"ב עט:) שמי כימי עדים המכחישים
זו את זו כזדי סהדי שקרי למה לי אם כן אין חידוש מה שנפסלין אדרבה מה שהזימין כשרים הו' חידוש לרב חסדא והתם צבי
למימר דרבא כרב חסדא וי"ל דלמאי דצבי למימר התם דרבא כרב חסדא לא הו' טעמא דרבא משום חידוש אלא משום פסידא דלקוחות
ומסקנא דהתם דמוקי לה כרב הוגא דאמר זו באה צפני עמנה כו' הו' חידוש מה שנפסלין קמאי והא דמשי רבא בפרק כל הנשבעין
(שבעות דף מח. ומ.) אכילא דרב חסדא מתניתי' דרשא השנה לכו משום דס"ל כוותיה ועי"ל דלרב חסדא נמי הו' חידוש מה שנפסלין
ודאי והאי דחשיב לכו סהדי שקרי צמתי כימי עדים אינו אלא מספיקא ואם היו שנים מן השוק מעדיין פלוגי ליה מפלוגי מנה ואחת
משתי כימי עדים הללו המכחישות זו את זו אומרת לא לזה לא הייתי מוילא ממון מספק ואלו המזומים פסולים לגמרי אפי' להחזיק
הממון על פיהן הלכך חידוש הוא ולגבי הכי אין לך בו אלא משעת חידוש ואלין לחושבם כודאי פסולין (ולפי זה הוה מני למימר דאיכא
צינייהו כל שטרי מלוה ומקח הבאין להוילא דלנעמא דפסידא דלקוחות נאמנים להוילא אלא דלא חשיב אלא מילתא דאיכא צינייהו צין
לרב הוגא צין לרב חסדא ואם תאמר ולמה הו' חידוש כלל והלא מן הדין יש להאמין בתראי צמיגו דאי צעו הו' פסלי לקמתי בגולגותא
ובצמתי כימי עדים המכחישות זו את זו ליהמני בתראי צמיגו צין לרב הוגא צין לרב חסדא ואורי' דלא שייך ציגו אלא בחדא אכל אכל
בשני בני אדם לא שייך ציגו דאין דעת שניהם שזה ומה שירצה לטעון זה לא יטעון זה ועוד נראה דקלת דמי האי ציגו צמיגו במקום
עדים שהרי יש עדים כנגד האי ציגו להכחישם ואע"פ שיש כמו כן עדים עם המיגו אין ציגו כולם (א) ועוד] דלא עדיף מיגו מעדים
שאם היו עדים מסיעים לאלו לא היה להם כח להכחיש את אלו דהא תרי כמאה וכ"ש מיגו והא דאמר בפ"ב דכתובות (דף יח: ושם)
שנים החמומים על השטר ואמרו קטנים או אנוסים היינו כו' אם אין כתב ידם יולא ממקום אחר הרי אלו נאמנים האי לאו מיגו
הוא שאין השטר מתקיים אלא על פיהם והפה שאסר הוא הפה שהמיר כדאמרינן התם בההוא פירקא (דף עג:) מנין להפה שאסור
הוא הפה שהמיר ופריך הא למי' קרא סברה הוא ובשנים החמומים על השטר ומתו ובאו צ' מן השוק ואמרו קטנים או אנוסים או
פסולי עדות היו דאמר התם דאי כתב ידם יולא ממקום אחר אין נאמנים אלא הו' תרי וי"ל דפסולי עדות דקאמר היינו קרוצים
דאי גולגים הו' אלו נאמנים אפילו הו' צמיגו ועוד יש מירורים אחרים ואין להאריך כאן: **מכאן** ויהבא הוא נפסל. נראה שאם לא
נראה השטר עד לאחר הומו אף על פי שזמנו מוקדם להומו מודה רבא דלא משגיחין בזה דמי יודע שמה אחר הומו כתבו אלו
המזומים זה השטר והקדימו זמנו והא דאמר לאין נפסל למפרע היינו צטטר שנראה קודם הומו:

משום

מרובה פרק שביעי בבא קמא

עג.

עין משפט
נר מצוה

א) כ"א דלמ"ג (ב) וקדושין
נב. כ"ח כב. פסחין כ"א.
ג) [מדרש פ"ג ח"ב כ"ב
קטו: מכות ו. שבעות לב.
תמורה כה: (ד) ז"ל עמ"ס
ה"ח. ע"כ תמורה כ"א
פסוקי (ו) רש"י מ"ו (ז) וקד
עב ע"כ ד"ה מלחן].

גלוין הש"ס
גב' ביע"ל ק"ג. עין
מג"א שם ע"כ טו:

מוסף רש"י

משום פסידא
דלקוחות. שנקחו עדות
על פני וחסם נתינין עד
משרי ועדין לא היה ידוע
שהוא פסול (סוהדרין כ"א).
מאי בנייהו. כ"ן שני מרי
טעמא דרבא (ש"ס). תרי
לחד ותרי לחד. מרי
כמות שהעידו בבת וז'
שני אמרו לל אחד עמנו
הייחם במקום פלוני. חידוש
ליכא. פסידא דלקוחות
איכא (ש"ס). דפסוליהו.
למי מרי. בגולגולתא.
שהעידו שגולגולין הם על
גולה שגולגולין. חידוש
ליכא. דהא מילתא אחרינא
קמסדי. אל"כ פסידא
דלקוחות איכא (ש"ס).
ביע"ל ק"ג. י"ח ש"ס.
מדתם בלאו מילתא (כ"ח)
כ"א: עד וחסם הכא. למי
השומד מחלו ב"ק
דעריבין (טו). קדושין
שלא נקשו לביאה כה"ס
מקדש (קדושין נ"א). גילוי
דעת בניתיין שהשולח נ"ג
(גיטין ל"ג). מותר ללמן
נבלת להכניס לקמן
(סוהדרין כ"ב). מימינה הלכת
אין שמתקן כה"ס א"י ורבא
ובלל מקום הלכה כרבא
מן מלתי (פדושי' כ"ב).

פסידא דלקוחות. שחתמוהו על שטר מכירה בינתיים: מאי בנייהו. כ"ן ה"י מרבי לישנא דרבא: כרי לחד. עמנו הייחסו ומרי אחריני לחד לביאה חידושא: בגולגולתא. שלא היומרוהו אלא העידו שנים על אלו שהן גולגולין והכא ליכא למימר סמוך דהא מילתא אחרינא היא: יע"ל ק"ג. סמיני שמועות הן וזו אחד מהן עד וחסם: פסולין הו. ואין עדותן עדות: אמאי משלמי. על הטביחה: כי הדרי מיתומי אגניבה. כשהחזירין ויחזימו על הגניבה איגללי מילתא כו': ה"ג והלכא שפיעדו בבת אחת והומו. ולא גרסינו והומו בבת אחת דכיון דהעידו בבת אחת ליכא למימר בשעת עדות טביחה פסולין הו ואפילו אי אמרינן למפרע נפסל דהא תוך כדי דיבור הוה והומו לא איכפת לן אי בבת אחת אי בזה אחר זה ובלבד שזומו על הטביחה תחילה: הו שנים מעידים אוטו שגנב וכן. עמם מעידים אותו שגנב: בטלה כולה. ומשלמי כפל והוא פטור דכיון דלא גנב לא טבח ואפילו חזרו והזומו על הטביחה (פסולין: הומו על הטביחה. ולא על הגניבה: כמה דברים אמורים. הוא משלם כפל ולא בטל עדות גניבה בשתי עדות: כמה אהם בזה אחר זה. שהעידו היום על הגניבה ואמרו בחד בחד גנב ולמחר על הטביחה ואמרו בשני בשבת טבח: וא"ר יוסי. די אמרי להו סדי עמנו הייחס ביום שני חזמו אף על הגניבה שזיוס ראשון מהיכל תיתי האי: ומאי יניחו כו' אל כל בעדות אחת בבת אחת. שהעידו על שתייהן זו בתוך כדי דיבור של זו ואמרו בחד בשבת גנב ובשני בשבת טבח והזומו על שני בשבת ואע"ג דלאחד בשבת לא איחוס מיהו איגללי מילתא די אסהוד פסולין הו דסבר ר' יוסי למפרע הוא נפסל ובטלה כל עדות אחת עשה שכולה עדות אחת היא: כדי דיבור. לקמן (ע"כ) מפרש: מכאן ולהבא. מיום שהזומו ולא מיום שהעידו: אגניבה דלא מיתומי לא איחוס. ואע"ג דבהדדי אסהודי ליה הא לא אחלי פסוליהו מההיא שעתא דלימא אע"ג דלאחד בשבת לא איחוס מיהו שעת עדותן שעת פסולת היתה: איחוסו להו (גמ' אגניבה. האי איחוסו לאו הזומה דוקא (קטו) לשלם ממון אלא איפסלו להו אגניבה משום פסול עדות: לא

משום פסידא דלקוחות. י"מ דהא דמישינן לפסידא דלקוחות היינו דוקא היכא דאיכא עדי מסירה ידעיה שהשטר אמת ואין נראה לא"כ איכא בנייהו עובא היכא דלין עדים אלא החתומים על השטר: דאסהודו ביה תרי בחד ותרי בחד. משמע לפי שיש שני מוזמים על כל אחד ואחד לא הו חידוש ומימה מה נצק הרי מרי כמאה הו ונראה לפרש דאסהודו ביה תרי בחד כגון שאין החזומין מסייע אחד לחזירו שאין האחד יודע כלום בעדותו של חזירו שראה אחד מתלון זה ואחד מתלון זה או צהודה אחר הודאה ואלו שנים מוזמים את שניהם שק שוים אלו כמו אחרים ולא נקט האי לישנא אלא משום דמשתמע מיניה שאין המזומין מסייעין זה את זה: א"י נמי דפסליהו בגולגולתא. והא דלמרי' צפרק זה צורר (פסחין

משום פסידא דלקוחות מאי בנייהו (דאסהודו ביה תרי לחד ותרי לחד אי נמי דפסליהו בגולגולתא להך לישנא דאמרת משום חידוש ליכא להך לישנא דאמרת משום פסידא דלקוחות איכא אמר רבי ירמיה מדפתי עבד רב פפא עובדא כוותיה דרבא רב אשי אמר הלכתא כוותיה דאביי (והלכתא כוותיה דאביי. ביע"ל ק"ג. תנן גב על פי שנים ומבב ומכר על פיהם ונמצאו זוממין משלמין את הכל מאי לאו שהעידו על הגניבה וחזרו והעידו על הטביחה והזומו על הגניבה וחזרו והזומו על הטביחה ואי סלקא דעתך למפרע הוא נפסל הני כיון דאיתזמו להו אגניבה איגללי מילתא למפרע דכי אסהודו אטביחה פסולין הו אמאי משלמין אטביחה אמרי הכא במאי עסקינן כגון שהזומו על הטביחה תחילה אמרי סוף סוף כי הדרי מיתומי אגניבה איגללי מילתא דכי אסהודו אטביחה פסולין הו אמאי משלמי אטביחה והלכתא שהעידו בבת אחת והזומו לימא כתנאי היו שנים מעידין אותו שגנב והן מעידין אותו שטבח והזומו על הגניבה עדות שבטלה מקצתה בשלמי כפל והן משלמין תשלומי שלשה א"ר יוסי בר"א בשתי עדות אבל בעדות אחת עדות שבטלה מקצתה בבלה כולה מאי בשתי עדות ומאי אילימא בשתי עדות בשתי עדות ממש בשתי כרות בעדות אחת בבת אחת בזה אחר זה וא"ר יוסי בעדות אחת בבת אחת בזה אחר זה כי מסהדי אגניבה והדר מסהדי אטביחה כי מיתומי אטביחה (עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה ואיתזמו להו אגניבה מהיכא תיתי הך אלא לאו בשתי עדות בעדות אחת עקין שתי עדות ומאי יניחו כו' אהת בזה אחר זה אבל בעדות אחת בבת אחת לא וסבריה דכולי עלמא (תוך כדי דיבור כדיבור דמי מאי לאו בהא קמפילגי דרבנן סברי מכאן ולהבא הוא נפסל וכיון דמההיא שעתא קא מיתומי אטביחה דקא מיתומי איתזום אגניבה דלא מיתומי לא איתזום ר' יוסי סבר למפרע הוא נפסל וכיון דמיד כי אסהודו הוא דמיפסלי כי איתזמו להו אטביחה איתזמו להו נמי אגניבה דהא תוך כדי דיבור כדיבור דמי אמרי אי תוך כדי דיבור כדיבור דמי דכולי עלמא למפרע הוא נפסל אלא הכא בתוך כדי דיבור כדיבור דמי קא מופלגי רבנן סברי תוך כדי דיבור לא

היה ובלבד שהזומו על הטביחה תחילה וקשה לרי' דמה מרמי בקונט' צהזמת טביחה תחילה דאי משום שאם הזומו על הגניבה תחילה הו מוכחשים על הטביחה ואין אגניבה דאזי משניין דס"ל לקמן דהכחשה לאו תחילת הזומה היא א"כ גם כשהזומו על הטביחה תחילה הו מוכחשים על הגניבה מאחר שהעידו בבת אחת ותוך כדי דיבור כדיבור דמי ואם בלבוז לישב מירון זה לכפרת אביי דלקמן דסבר הכחשה לאו תחילת הזומה היא נרין לגרום והזומו בבת אחת אכל אין לחוש שאין הגמרא חוששת עמה ליישב דברי אביי אלא כמה שאמר למפרע הוא נפסל והולך ומתוך לפי שיטת המקשה הסובר דהכחשה תחילת הזומה היא דכפרישית לעיל וכן לקמן כי משני מתני' לאזי אהא דלמרי הכחשה לאו תחילת הזומה היא ומקוץ לה כשהזומו תחילה על הטביחה אין מושג לתוך למאי דלמרי אביי למפרע הוא נפסל כי לפי זה היה נרין להעמידה כגון שהעידו בבת אחת אלא דלך הגמרא הוא שאין מושג לתוך אלא הקושיא שמקשה לו: הרי

פ"א א מ"י פ"כ מהל' עדות הלכה ג:
ב מ"י פ"ח מהלכות
אכל ה"י ו"ע ופ"י
מהלכות שבעות ה"י יח
ועין מהשגות ובב"מ ופ"כ
מהל' עדות ה"י ג ועין
מהל' שבעות ובב"מ ופ"כ
מהל' ה"י ו פ"כ מהל'
תמורה ה"י ד סמג עין ז'
קו ולאין רמא טושיע י"ד
כ"י לך ספיף לא לב
ו"י שם ספיף כ"י כה
ועושי' ח"מ כ"י כע ספיף
א ו"י רפא ספיף י':

ד) להיחא מתנה דהו חמ"ס
עליה מרי גולגולין סבר רב פפא בר
שמואל לאכשוריה משום דהא לא
אכרינא עליהו ומסיק גולגולין דאורייתא
לא בעי הכרזה ולא משיינן לפסידא
דמקבל מתנה אע"ג דפסידא דלקוחות
לאו דוקא דה"י דיש לחוש לפסידא
דמקבל מתנה מ"מ פסלינן להיחא
מתנה דמיידי שכרן העידו עליהן
צ"ד קודם שחתמו צטור מתנה
או לא נראית היחא שטר מתנה עד
אחר שגודע פסולין צ"ד ואע"ג
דזמנה קודם יש לחוש שמה הקדימו
דכפרישית לעיל) ומיהו ההוא עובדא
דפרק זה צורר (ש"ס ד"ה כ"ב) שנת
אמר קמאי דידי גנב כו' לדיני נפשות
פשיטא שיש לפסולו למפרע והו
מאי למימר איכא בנייהו לענין דיני
נפשות או לאסור אשה לבעלה ולענין
גיטין וקדושין ועדות החדש דלעממא
דחידוש אין לפסולו למפרע ולעממא
דפסידא דלקוחות פסולין למפרע לכל
אלו אלא לדחיק לאכשורי דאיכא
בנייהו לענין ממון: